

POSTANOWIENIE

10 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 10 kwietnia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko C. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w R.
oraz A. P.

i A. P.1

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej C. Spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w R. oraz A. P. i A. P.1

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z 4 października 2022 r., I AGa 11/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od C. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółki komandytowej w R., A. P. i A. P.1 na rzecz K. S. kwotę 2700
(dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwani A. P., A. P.1 oraz C. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. w R. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, oddalającego w zasadniczej części apelację skarżących w sprawie o zapłatę z powództwa K. S..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako pierwszą przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych. Ujęli je w formę pytań o to, czy „semimobilny zakład produkcji kruszywa wykonywany jest na podstawie umowy o roboty budowlane czy też innej umowy” oraz – czy „reguły I. mogą mieć zastosowanie do umowy o roboty budowlane”.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (zob. postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Istotność problemu prawnego wyraża się w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której zostały zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Sformułowane przez skarżących pytania nie stanowią istotnych zagadnień prawnych w opisanym wyżej rozumieniu. W uzasadnieniu tej części zgłoszonego

wniosku skarżący nie wyjaśnili, dlaczego tak ujęte problemy miałyby stanowić istotne zagadnienia prawne; zasadnicza część wywodów sprowadza się natomiast na przywołaniu treści szeregu przepisów oraz na dalece ogólnym zarysowaniu kwestii prawnych.

Pierwsze z zagadnień stanowi w istocie pytanie o prawidłowość oceny prawnej dokonanej w sprawie przez Sąd drugiej instancji. Nie jest to zatem problem ogólny, lecz ściśle jednostkowy – sprowadzający się do kwalifikacji prawnej konkretnej, łączącej strony umowy. Nie zostało przy tym wyjaśnione, dlaczego z przywołanych przez pozwanych przepisów prawa, uzupełnionych orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego (dotyczącym prawa podatkowego), miałyby wynikać określone konsekwencje dla cywilnoprawnej oceny danego kontraktu jako umowy o roboty budowlane.

Zdecydowanie nie jest w tym przypadku wystarczające powołanie się na określone rozumienie pojęcia obiektu budowlanego, mające wynikać z regulacji prawa geologicznego i górniczego – bez jednoczesnego przedstawienia analizy dotyczącej materii prawa cywilnego. Brak argumentacji w tym przedmiocie uniemożliwia Sądowi Najwyższemu szersze odniesienie się do opisanej kwestii, wobec czego poprzestać należy na konstatacji o niewykazaniu przez skarżących, by sformułowane przez nich pytanie spełniało wymagania „zagadnienia prawnego” jako przyczyny kasacyjnej uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania.

Drugie z pytań wyrasta z kolei z nietrafnego założenia, że o naturze prawnej umowy rozstrzygają kwestie inne niż to, jakie są przedmiotowo istotne postanowienia kontraktu. Samo nawiązanie w treści kontraktu do reguł I. nie może decydować o tym, czy stanowi on – z punktu widzenia Kodeksu cywilnego – umowę o roboty budowlane. Dana umowa albo zawiera elementy właściwe dla art. 647 k.c., albo nie. Sąd Apelacyjny na s. 22-24 uzasadnienia obszernie wyjaśnił przy tym, dlaczego strony łączyła umowa o roboty budowlane.

Jako drugą przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali potrzebę dokonania wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Podnieśli, że na tle art. 647¹ k.c. (w dawnym brzmieniu) trudności rodzi ustalenie, jakie sytuacje mogą być uznane za stworzenie

inwestorowi możliwości zapoznania się z treścią umowy podwykonawczej, która to możliwość zrównywana jest w praktyce z podstawami do przypisania inwestorowi solidarnej z wykonawcą odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy.

Rozbieżność w orzecznictwie sądów, aby uzasadniała przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powinna zostać wykazana przez przywołanie judykatów, w których odmienne rozstrzygnięcia zapadły w stanach faktycznych nieróżniących się od siebie w relewantny prawnie sposób (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2015 r., III CSK 59/15).

Zawarte w skardze kasacyjnej obszerne, skrupulatne i opatrzone własną analizą zestawienie orzeczeń, mimo walorów przekrojowego przedstawienia różnych stanowisk szczegółowych, nie uzasadnia zapatrywania, że została spełniona wskazana wyżej przyczyna kasacyjna. Odmienność przywołanych poglądów jest pochodną różnorodności stanów faktycznych będących przedmiotem oceny sądów. Kwestia nie sprowadza się zatem do wykładni przepisów prawnych, która – w razie wyrażenia poglądu przez Sąd Najwyższy – mogłaby być potraktowana jako rozwiewająca poważne wątpliwości lub usuwająca rozbieżności w orzecznictwie. Rzecz bowiem w tym, że – wbrew oczekiwaniom skarżących – nie da się stworzyć uniwersalnej odpowiedzi na pytanie, na czym polega realna możliwość zapoznania się z treścią umowy podwykonawczej. O tym, czy inwestor mógł dokonać wskazanych wyżej czynności, sąd rozstrzyga *ad casum*.

Różnorodność badanych przypadków uniemożliwia utworzenie listy okoliczności, które jednoznacznie dowodzą udzielenia dorozumianej zgody lub taki wniosek wykluczają (zob. uchwałę SN z 17 lutego 2016 r., III CZP 108/15). W razie zaistnienia sporu rolą sądu jest natomiast ocena – na tle okoliczności danej sprawy – czy taka realna możliwość została zapewniona. Sąd Apelacyjny dokonał takiej oceny i przedstawił stojące za nią racje. Okoliczność natomiast, że w różnych sprawach poszczególne stany faktyczne oceniane są odmiennie, nie świadczy o braku jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych, lecz o bogactwie możliwych do zaistnienia stanów faktycznych.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ms]